

Μιχάλης Χειμώνας, γενικός διευθυντής του ΣΦΕΕ

«Χωρίς βιώσιμες
φαρμακευτικές
εταιρείες δεν
υπάρχει βιώσιμο
σύστημα υγείας»

ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΩΛΟΥ

Ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) Μιχάλης Χειμώνας μιλά στη δημοσιογράφο υγείας Αλεξία Σβώλου για τις στρεβλώσεις που διαιωνίζονται στην πολιτική του φαρμάκου και που έχουν φέρει τις φαρμακευτικές εταιρείες στα όρια της αντοχής τους, για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να προστατευτούν οι ασθενείς και για τη συνεισφορά της φαρμακοβιομηχανίας στην κοινωνία και στην οικονομία.

Πόσο στενά συνδέεται η φαρμακευτική καινοτομία με την ευημερία ενός λαού;

Η καινοτομία στο φάρμακο παράγεται από τον ανταγωνισμό των εταιρειών για το επόμενο θεραπευτικό βήμα, για την επόμενη μικρή ή μεγάλη επανάσταση που αλλάζει τα δεδομένα για χιλιάδες ανθρώπους. Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι πρωτίστως εκείνους αφορά, γι' αυτούς γίνεται. Συνεπώς η σύνδεση της πρόσβασης στη φαρμακευτική καινοτομία με την ευημερία ενός λαού είναι άμεση, στενή και απολύτως ανάλογη. Δεν είναι τυχαίο ότι την τελευταία εικοσαετία έχουν γίνει τεράστια άλματα στην επιβίωση και ευημερία των Ελλήνων, έχει αυξηθεί το προσδόκιμο ζωής και πολλές ασθένειες είναι διαχειρίσιμες (π.χ. η ηπατίτιδα είναι ίσως πλέον, το AIDS δεν αποτελεί πια θανατική καταδίκη, πολλές μορφές καρκίνου θεραπεύονται, πολλές σπάνιες παθήσεις είναι διαχειρίσιμες κ.ο.κ.). Συνολικά το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα αυξήθηκε ακριβώς κατά δύο χρόνια, από τα 74,7 έτη στα 76,7, ενώ το προσδόκιμο επιβίωσης στην Ελλάδα το 2015 κυμάνθηκε στον μέσο όρο των χωρών της ΕΕ22, στα 81,1 έτη, που οφείλεται κατά 44% στην εισαγωγή καινοτόμων φαρμάκων. Παράλληλα, τα φάρμακα εξοικονομούν πόρους δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης. Τέλος, ενδεικτικά να αναφέρω ότι σήμερα παγκοσμίως βρίσκονται σε ανάπτυξη περίπου 7.000 νέα μόρια. Είναι επιτακτική ανάγκη να δια-

σφαλίσουμε ότι και οι ασθενείς της χώρας μας θα έχουν πρόσβαση σε αυτά.

Με ποιον τρόπο μπορούμε να διασφαλίσουμε πως οι ασθενείς στο άμεσο και απώτερο μέλλον θα έχουν ισότιμη πρόσβαση στην καινοτόμο ιατρική αντιμετώπιση και στις προηγμένες τεχνολογικές τεχνικές; Η δημιουργία ενός προβλέψιμου και σταθερού περιβάλλοντος για το σύστημα υγείας, με την εξασφάλιση επαρκούς δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έξυπνη διαχείριση πόρων είναι κρίσιμες παράμετροι στην προσπάθεια διασφάλισης της πρόσβασης στα νέα καινοτόμα φάρμακα.

Τώρα, και με αφορμή την έξοδο από τα μνημόνια, χρειαζόμαστε ένα νέο μείγμα φαρμακευτικής πολιτικής που θα περιλαμβάνει: α) επαναπροσδιορισμό της φαρμακευτικής δαπάνης, που να στηρίζεται σε επιδημιολογικά, πραγματικά δεδομένα και όχι σε οικονομικούς/λογιστικούς δείκτες, β) εφαρμογή μέτρων όπως η ανάπτυξη Μητρώου Ασθενειών, η πλήρης εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων, ο έλεγχος της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, καθώς και η δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς και γ) χώρο για την καινοτομία με αξιολόγηση των νέων φαρμάκων, ανακατανομές με εκτίμηση κόστους-οφέλους, αύξηση της διείσδυσης των γενεσιμίων.

Ποια μέτρα έχουν φτάσει τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις στα όρια της αντοχής τους;

Τα όρια έχουν ξεπεραστεί προ πολλού. Αυτό που χτες περιγραφόταν ως απειλή σήμερα είναι υπαρκτός κίνδυνος στον φαρμακευτικό κλάδο της χώρας. Η βαριά φορολόγηση μέσω υποχρεωτικών και απροσδιόριστων επιστροφών και εκπλάσεων, που μόνο για πέρυσι ξεπέρασαν τα 1,2 δισ. ευρώ, σε συνδυασμό με την έλλειψη ελέγχου συνταγογράφησης, που δημιουργεί οπατάλες, αλλά και την αργή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, δι-

μουργεί μια πολύ ζοφερή κατάσταση για τον κλάδο.

Σε αυτές τις παράλογες και εξοντωτικές επιβαρύνσεις που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού στον κόσμο, χωρίς καμία δυνατότητα πρόβλεψης και σταθερότητας, η κλειψύδρα επιβίωσης εξαντλείται επικίνδυνα. Αλλά χωρίς βιώσιμες φαρμακευτικές εταιρείες δεν μπορεί να υπάρχει και βιώσιμο σύστημα υγείας.

Υπάρχει υπαρκτός κίνδυνος οι Έλληνες ασθενείς να στερηθούν καινοτόμα φάρμακα στα οποία οι Ευρωπαίοι συμπολίτες τους έχουν πρόσβαση; Επίσης, υπάρχουν σιωπηρές αποχωρήσεις φαρμάκων από τη χώρα; Ήδη έχουμε ενημερωθεί ότι τέσσερα καινοτόμα φάρμακα που έχουν εγκριθεί από τον ΕΜΑ δεν ήρθαν στην Ελλάδα λόγω του δυσμενούς περιβάλλοντος. Τι συνεπάγεται αυτό για τους ασθενείς; Δυστυχώς, έχουμε μια καθ' όλα στρεβλή φαρμακευτική πολιτική. Από τη μια –όπως και η πολιτεία συνομολογεί– η φαρμακευτική δαπάνη υπολείπεται δραματικά των πραγματικών αναγκών των ασθενών και από την άλλη, αντί να αντιμετωπίζεται το υπαρκτό πρόβλημα της υπερσυνταγογράφησης, υιοθετείται μια τιμολογική πολιτική που πλέον δημιουργεί μόνο προβλήματα.

Έτσι, εξαιτίας της υποτιμολόγησης έχουν αποσυρθεί περισσότερα από 240 εγνωσμένης αξίας και φθηνά παλαιά φάρμακα, ενώ εξαιτίας της τιμωρητικής επιπρόσθετης επιβάρυνσης κατά 25% των καινοτόμων φαρμάκων σωτήριες θεραπείες είτε καθυστερούν είτε αναβάλλεται η εισαγωγή τους. Είναι ένα πτωχό σύστημα με ολέθριες συνέπειες και για το σύστημα υγείας και για τους ασθενείς.

Το αποτύπωμα της φαρμακοβιομηχανίας στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Μιλήστε μας για την κοινωνική δράση των εταιρειών στον χώρο του φαρμάκου και για τη σημαντική συνεισφορά τους στη μετατροπή του brain drain σε brain gain.

Ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες του νέου παραγωγικού μοντέλου εξωστρέφειας και καινοτομίας που χρειάζεται η πατρίδα μας για να ξαναμπει σε οριστική πορεία προόδου. Είμαστε η τρίτη εξαγωγική δύναμη της χώρας και συνεισφέρουμε κατά 3,5% στο ΑΕΠ. Αναπτύσσουμε και παράγουμε φάρμακα σε 28 εργοστάσια. Η φαρμακοβιομηχανία απασχολεί άμεσα πάνω από 26.000 εργαζόμενους, το 64% των οποίων είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, και έμμεσα περίπου 86.000 θέσεις εργασίας. Η συμβολή μας στη συγκράτηση νέων επιστημόνων στη χώρα είναι ουσιαστική και μπορεί να μεγιστοποιηθεί περαιτέρω μέσω της διασύνδεσης της απασχόλησης και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας με υποστηρικτικά φορολογικά κίνητρα, αλλά και της ουσιαστικής αξιοποίησης των κλινικών μελετών.

Στόχος μας είναι όχι μόνο να συγκρατήσουμε αλλά και να αυξήσουμε τις θέσεις εργασίας στις εταιρείες μας, κάτι που όμως απαιτεί τη διαμόρφωση σταθερού περιβάλλοντος, που να εξασφαλίζει προοπτικές βιωσιμότητας και ανάπτυξης.

Παράλληλα, η κοινωνική προσφορά του ΣΦΕΕ και των μελών του είναι δομικό στοιχείο της φιλοσοφίας μας. Διαχρονικά, με σημαντικά και ουσιαστικά προγράμματα κοινωνικής υπευθυνότητας, ο Σύνδεσμος και οι εταιρείες-μέλη του στηρίζουν τη δημόσια υγεία, μειώνοντας τις επιπτώσεις των περικοπών, απορροφώντας τις κοινωνικές ανισότητες και καλύπτοντας τις ανάγκες ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, η αγκαλιά του «προΣΦΕΕρουμ» έχει καταφέρει να δώσει ουσιαστική βοήθεια σε παιδιά, αλλά και σε ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες σε ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας.

Ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες του νέου παραγωγικού μοντέλου εξωστρέφειας και καινοτομίας που χρειάζεται η πατρίδα μας για να ξαναμπει σε οριστική πορεία προόδου.